

допомогою: біологічних факторів (гормони, нервова система та ін.); навчання (безпосередній досвід, спостереження та ін.)

Таким чином, дане дослідження є вельми актуальним на сьогоднішній день, адже наше телебачення з кожним днем приносить ще більший вплив на психічне здоров'я підлітків, негативно відображається на поведінці, викликає агресію, страх та інші негативні відчуття, що відображаються на психіці підлітків.

МОТИВАЦІЙНА СФЕРА СПОРТСМЕНІВ РІЗНИХ ВИДІВ СПОРТУ

*І. Р. Гайсин,
студент 2 курсу спеціальності «Психологія»,
Донецький національний університет
імені Василя Стуса,
Науковий керівник: К. М. Васюк, к. психол. н., доцент*

Впродовж всієї історії людства спорт в більшій чи меншій мірі завжди мав місце в житті людини. В сучасному світі він став багатофункціональним. Тепер це не тільки фізичні вправи та видовище для людей, але й спосіб заробітку, формула досягнення цілі у будь-якій сфері життя. Спорт робить людей більш стійкими не тільки фізично а й психологічно. Допомагає долати перешкоди, особливо вади мотиваційно-вольової сфери. Мотивація в спорті є одним з головних чинників успіху. Вона сприяє стійкості інтересу та допомагає людям долати себе, а згодом і своїх суперників. В сучасному світі мотиваторів в цій сфері стало набагато більше. Якщо раніше спортсмени змагалися, здебільшого, тільки за медалі, зараз - це ще й прибутковий бізнес, а також один із чинників фізичного та духовного благополуччя.

Метою нашого дослідження є вивчення мотиваційної сфери спортсменів, які займаються різними видами спорту. Поняття мотивації є однією з основних дефініцій, що характеризують рушійні сили поведінки і різних видів суспільної діяльності людини. Проте до цього часу в психології взагалі, а в психології спорту зокрема, не вироблений єдиний підхід у вивченні даної проблеми, існує безліч тлумачень основних понять мотивації діяльності і стільки ж концептуальних і методологічних підходів.

У вітчизняній психології ціла низка вчених досліджували мотиваційну сферу у спортсменів. Зокрема, Є. П. Ільїн розкрив основні питання теорії та методології вивчення мотивації, де особлива увага приділяється аналізу уявлень про сутність мотиву, його структури, різновидам. Автор пропонує власну концепцію мотивації і мотивів, яка базується на критичному розгляді та синтезі наявних у психології поглядів на цю проблему (Є. П. Ільїн, 2006). Г. Ложкін зазначає, що мотивація спортивних досягнень тісно пов'язана зі спортивною обдарованістю, психологічними особливостями тренерської роботи, здоров'ям та якістю життя (Г. Ложкін, 2013).

Мотивація спортивних досягнень обумовлена як зовнішніми, соціальними і матеріальними, так і внутрішніми умовами розвитку особистості спортсмена. Варто зазначити, що в досягненні високих спортивних результатів велику роль відіграє мотивація спортивної діяльності, зокрема, мотивація досягнення. Не менш важливий - вольовий компонент. Не випадково багато десятиліть вітчизняні спортивні психологи приділяли особливу увагу саме цьому компоненту. Варто врахувати, що йдеться не про якусь збиральну «волю до перемоги». Розглядаючи мотивацію в межах психології спорту як одну з необхідних частин успішності того чи іншого спортсмена, варто розглянути поєднання його мотивів, які є складниками цієї мотивації. Таким чином, успішна робота з мотивацією є безумовною запорукою ефективності спортивної діяльності. А так як в наш час спорт – це ще й засіб заробітку грошей, мотивований спортсмен буде досягати свої цілі у спорті, а відповідно й збагачуватись матеріально.

А. В. Канатовим розглядалась проблема пошуку шляхів, способів і засобів зміцнення і збереження спортивної мотивації юних баскетболістів. Обґрунтовувалась методика формування спортивної мотивації у баскетболістів на етапі поглибленої спортивної спеціалізації (А. В. Канатов, 2008).

Також відзначимо дослідження Б. Б. Шаповалової, присвячені вивченню формування мотивації досягнення успіху у спортивно обдарованій молоді, котрі проводились в контексті написання кандидатської дисертації (Б. Б. Шаповалова, 2016).

У зарубіжній психології вчені, які досліджували мотиваційну сферу – А. Пілоян, Б. Д. Кретті, Ю. Ю. Палайма, А. Ц. Пуні та ін., – відзначають різну ступінь усвідомленості трьох її складових. Потреби і мотиви можуть бути неусвідомленими, напівсвідомі або усвідомленими. Цілі ж завжди усвідомлювані і є підсумком уявної роботи, в процесі якої людина намагається в ідеальній формі

вирішити протиріччя між вимогами спортивної діяльності, її конкретними умовами – з одного боку та власними можливостями, здібностями адаптуватися до цих умов і вимог – з іншого. Тому мета виступає як регулятор активності, впливаючи на вибір конкретних засобів досягнення бажаного результату.

Отже, блок мотивації виконує в структурі спортивної діяльності наступні функції:

- є пусковим механізмом діяльності;
- підтримує необхідний рівень активності в процесі тренувальної та змагальної діяльності;
- регулює вміст активності, використання різних засобів діяльності для досягнення бажаних результатів.

Узагальнюючи усе вищевикладене, можна зробити висновок: блок мотивації утворюють потреби, мотиви і цілі спортивної діяльності.

Таким чином, мотивація – широке поняття, що охоплює складний процес керування напрямком і інтенсивністю зусиль. Психологи, які працюють в області спорту і фізичної культури, розглядають мотивацію з різних специфічних позицій, виділяючи внутрішню і зовнішню мотивацію, мотивацію досягнення і мотивацію у формі змагального стресу. Ці складові форми мотивації є складовими визначення мотивації.

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК АДАПТАЦІЇ ДО ОСОБЛИВИХ УМОВ ДІЯЛЬНОСТІ

М-О. В. Гарнага,

магістрант спеціальності «Психологія»,

Донецький національний університет

імені Василя Стуса

Науковий керівник: К. М. Васюк, к. психол. н., доцент

Актуальність дослідження обумовлюється зміною характеру військової діяльності, обумовленого модифікацією загроз, небезпек і ризиків в військовій сфері. Порівняно з традиційним характером цієї діяльності сьогодні вона вимагає від своїх суб'єктів не просто високого професіоналізму, але і принципово нових якостей: організаторських, управлінських, комунікативних, морально-етичних і